

Nationell plan för vattenförsörjningen?

Cecilia Näslund

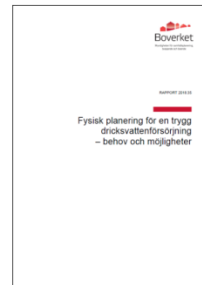
Nationell plan för vattenförsörjningen?

RU 13, 2018, Dricksvattenförsörjning:

– Vad har gjorts och vad behövs inom fysisk planering?

Huvudförslag

- Nationell plan och strategi för vattenförsörjning.
- Tydligare roll för dricksvattenförsörjning vid fysisk planering.
- Översyn av regleringen kring dagvatten.

Rapport 2018:35

Fysisk planering för en trygg
dricksvattenförsörjning
– behov och möjligheter

Nationell plan för vattenförsörjningen?

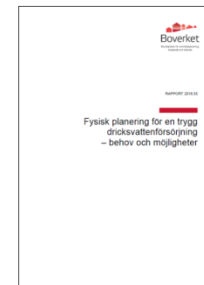
Goda förutsättningar!

Alla intressen kan tillgodoses

– genomtänkt planering och hushållning

Huvudförslag

- Nationell plan och strategi för vattenförsörjning.
- Tydligare roll för dricksvattenförsörjning vid fysisk planering.
- Översyn av regleringen kring dagvatten.

Rapport 2018:35

Fysisk planering för en trygg
dricksvattenförsörjning
– behov och möjligheter

Fortsätta som idag...

– riskerar försämra möjligheterna

- Exploatering → värdefulla dricksvattenresurser kan bli obrukbara.
- Tillräckliga resurser för vattenförsörjning utpekade?
- "Allmänna intressen" – Långsiktigt allt svårare att driva jordbruk, svårt att återskapa.

1. Exploatering påverkanskänsliga områden

→ värdefulla dricksvattenresurser kan bli obrukbara

Kommunerna ansvarar för planläggning av mark- och vattenområden!

PBL: Lämplighetsbedömning

Hänsyn till läge, beskaffenhet och behov.

Beakta bl.a.

- möjlighet till vattenförsörjning:
befintlig & tillkommande användning,
- påverkansrisker ändrad markanvändning,
- känslighet föroreningsspridning,
- klimataspekter,
- långsiktigt god hushållning med mark, vatten, mm.

Avvägning mellan intressen

Foto: Franz Feldmanis

1. Exploatering påverkans känsliga områden

→ värdefulla dricksvattenresurser kan bli obrukbara

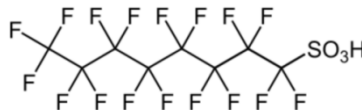
Översiktsplanering kan bli ett viktigt instrument för att skydda dricksvattenresurser

- styra undan markanvändning och verksamheter som kan vara riskfyllda.

Dricksvattenutredningen
SOU 2016:32

Föroreningsrisker dagvatten

- kan ej hanteras på säkert sätt
...okända föroreningar?!!

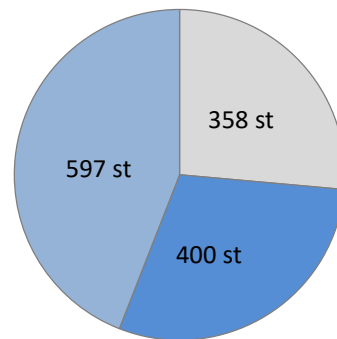

Skyddsmöjligheter

- Vattenskyddsområde
- Miljökvalitetsnormer
- Riksintresse: Områden för anläggningar för dricksvattenförsörjning
- Vattenförsörjningsplaner (län/kn)

Status vattenskyddsområden 2018

(drygt 75 % av landets vattentäkter)

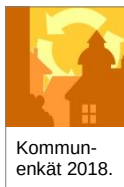
■ Saknar vattenskyddsområde.

■ Vattenskyddsområde inrättat med stöd av miljöbalken.

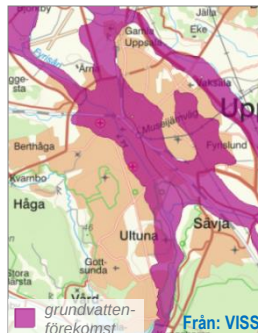
■ Vattenskyddsområde inrättat före miljöbalkens införande.

(Vattenmyndigheterna, 2019.)

Boverket

Redan idag
stora påverkansrisker.

Från: VISS

1. Exploatering påverkanskänsliga områden

→ värdefulla dricksvattenresurser kan bli obrukbara

Många dricksvattenresurser har otillräckligt skydd.

Svåra intresseavvägningar!

Framtida dricksvattenförsörjning; osäkerhet...

- Alternativ
- andra vattenresurser, samarbeten?
 - ökad magasinering?
 - ny reningsteknik?

Starka motstående exploateringsintressen.

Foto: Mikael Svensson/Scandinav

2. Robusthet kommunal vattenförsörjning

→ ej tillräckliga vattenresurser utpekade

- Volymkapacitet vid torrperioder idag – och framtiden?
- Reservvattenförsörjning

Rapportera vattensituationen

Använd
inrapporteringsverktyget för
att meddela den aktuella
vattensituationen i
kommunen.

Svenskt Vatten

Friskt vatten, rena sjöar och hav

3. Successivt svårare driva jordbruk ... svårt återskapa

Vattenbehov jordbruk väntas öka! ...år 2100

- marktorka
- vegetationsperiod
- produktionspotential

Foto: Thomas Adolfsén/Scandinav

Framtida behov beaktas inte tillräckligt, lokala resurser intecknande

- otillräcklig vattentillgång för jordbruk

Självförsörjningsgrad
– nationellt intresse

Klimatförändringar - nya förutsättningar

- Vattentillgång
- Vattenbehov
- Utvecklingspotential

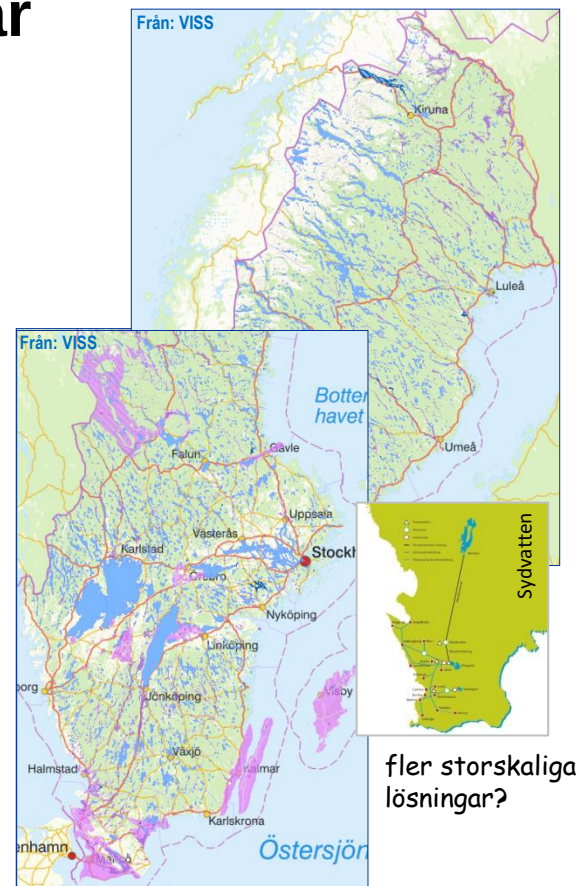
Som helhet i Sverige: god vattentillgång.

Stora geografiska variationer – samordningsmöjligheter.

Saknas helhetsbild för landet: vattenresurser, vattenbehov, riskbild och exploateringsstryck.

Behov: utveckla systemet för vattenförsörjning.

- samordningslösningar; tidsperspektiv

Storskaliga investeringar...

Bolmentunneln - tidsperspektiv

efter 1960: Snabbt växande befolkning och industri

1965: Statlig utredning

1966: Sydvatten bildades

1975: Tunnelbygget började

1987: Tunneln i bruk

Äktaboden – Ringsjöverket: drygt 10 mil

Nationell plan och strategi – vattenförsörjning

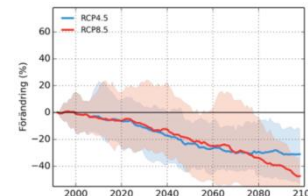
Skapa förutsättningar för önskad utveckling.

Proaktiv planering → stabilitet

- utpekade dricksvattenresurser,
 - tillgodose ekosystembehov,
 - utrymme för samtliga sektorer,
 - infrastrukturutbyggnad vattenförsörjning.
 - olika tidsperspektiv
-
- ökad vattenhushållning: styrmedel.
 - följa upp skyddsbehov vattenresurser.

Långsiktig
utveckling
av näringar
– nationellt
perspektiv.

Medeltillrinning
sommar
Lyckebyån.
(SMHI 2015)

Nationell plan och strategi

Hushållningen med mark- och vattenområden behöver utvecklas!

Proaktiv planering – samtliga intressen, nationellt perspektiv.

